

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Vladimir Timofti

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac, Victor Boico,

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Antoci Maria în numele inculpatului Dolghii Constantin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Dolghii Constantin xxxx, născut la xx xx xxxx, originar și domiciliat în xxxx xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.12.2017 – 22.02.2018;

Instanța de apel: 03.04.2018 – 05.06.2018;

Instanța de recurs: 16.08.2018– 13.11.2018.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul central din 22 februarie 2018, adoptată în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Dolghii Constantin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.201¹ alin.(4) Cod penal la 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În temeiul art.85 Cod penal, prin cumul parțial cu partea neexecutată a pedepsei stabilite în baza sentinței Judecătoriei Strășeni din 24 octombrie 2016, i-a fost stabilită lui Dolghii Constantin pedeapsă definitivă de 10 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

De asemenea, s-a dispus încasarea de la Dolghii Constantin, în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în mărime de 3809 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Dolghii Constantin, la 27 august 2017, aproximativ la orele 17.00, fiind în stare de ebrietate, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea acestora, aflându-se la domiciliul din xxxx r-nul xxxx, în urma unui conflict iscat spontan cu tatăl său Dolghii Alexandru, l-a împins, ca urmare ultimul a căzut la pământ apoi sa ridicat,

atunci Dolghii Constantin a luat de sub gard o creangă cu care i-a aplicat o lovitură în cap, de la care acesta a căzut din nou la pământ, iar din urechi și nas a început să-i curgă sânge. În aceeași zi, A. Dolghii a fost transportat la spital, unde la data de 07.09.2017 a decedat.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Stratan Igor în numele inculpatului, care a solicitat casarea sentinței cu emiterea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă și dispunerea respingerii încasării din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare, ca fiind nefondate.

În argumentarea apelului, avocatul a invocat că:

- inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele întâmplate, a solicitat judecarea cauzei penale în baza art.364¹ Cod de procedură penală;

- pedeapsa aplicată inculpatului este prea aspră, nefiind respectate prevederile art. 78 Cod penal, inculpatul întrunind un cumul de circumstanțe atenuante,

- inculpatul în instanță a recunoscut vina pe deplin și a relatat fapta conform învinuirii aduse în rechizitoriu;

- pedeapsa aplicată inculpatului este prea aspră, iar de către prima instanță nu s-au luat în considerație prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală;

- prima instanță nu a luat în considerație criteriile generale de individualizare a pedepsei;

- argumente care ar demonstra că pedeapsa stabilită va contribui la reeducarea făptuitorului, instanța nu le-a indicat.

- consideră că cheltuielile suportate în legătură cu efectuarea rapoartelor de expertiză, în speța dată constituie o interpretare eronată a legii deoarece potrivit art.143 alin.(2) plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) al aceluiași articol se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2018, apelul declarat a fost respins, ca nefondat, cu menținerea sentinței atacate.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei și just a ajuns la concluzia că inculpatul Dolghii Constantin, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.201¹ alin.(4) Cod penal, ceea ce rezultă din totalitatea de probe acumulate în cauză, cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor. Cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor.

Instanța de apel, ținând cont de faptul că, cercetarea judecătorească s-a efectuat în procedură simplificată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, a verificat legalitatea sentinței atacate sub aspectele de drept: dacă există erori procesuale și dacă măsura de pedeapsă este stabilită în limitele legii.

Instanța de apel a concluzionat că, starea de fapt și de drept reținută, este în concordanță cu circumstanțele stabilite și probele administrate în cauză, analizate în cuprinsul sentinței.

În continuare instanța de apel a relevat că la stabilirea pedepsei, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale acestuia precum și scopul

pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, stabilindu-i pedeapsă sub formă de închisoare, în limitele prevăzute de art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

La fel instanța de apel a reținut că cheltuielile judiciare solicitate de către acuzatorul de stat, necesare pentru efectuarea raportului de constatare nr. 1706 din 20 noiembrie 2017, prin care s-a efectuat examinarea cadavrului, părților din cadavre umane, în baza documentelor medicale și expertiza histologică, s-au suportat cheltuieli în sumă de 3 488 lei, iar pentru efectuarea expertizei judiciare nr.132D/1706 din 21 noiembrie 2017 prin care s-a efectuat examinarea cadavrului, părților din cadavre umane, s-au suportat cheltuieli în sumă de 320 lei (f.d.52-57).

Astfel, sa constatat că, efectuarea expertizelor date a fost dispusă în vederea stabilirii cauzei morții victimei Dolghii Alexandru, stabilirii vătămarilor corporale, gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale la partea vătămată, legătura cauzală între leziunile depistate și cauza decesului acestuia, iar cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale, reprezintă cheltuieli judiciare achitate din bugetul statului și care urmează a fi recuperate din contul persoanei vinovate.

Prin urmare, instanța de apel a reținut concluzia primei instanțe ca fiind întemeiată privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare în sumă de 3 809 lei și totodată a menționat, că legiuitorul a prevăzut și modalitatea ca cheltuielile judiciare să fie suportate și de condamnat, însă a lăsat la latitudinea instanței de judecată să decidă asupra dacă poate sau nu să oblige condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Antoci Maria în numele inculpatului Dolghii Constantin, prin care invocând temeiurile de recurs din art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, iar cheltuielile judiciare să fie respinse.

În argumentarea recursului a invocat aceleași motive, care anterior au fost menționate în cererea de apel, menționând că, instanța de apel, la judecarea apelului, nu a ținut seama de circumstanțele atenuante incidente cauzei, în particular - recunoașterea vinei, căința sinceră.

Cu referire la cheltuielile judiciare, recurentul consideră că instanța de apel a adoptat o soluție greșită în această parte, întrucât potrivit art.143 alin.(2) Cod de procedură penală, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) al aceluiași articol se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

7. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului ordinar declarat, menționând că urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece criticele invocate sunt vădit neîntemeiate.

8. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței și deciziei instanței de apel, din următoarele considerente.

Pornind de la aceea că rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, constă în înlăturarea erorilor admise de instanțele ierarhic inferioare la etapele precedente de judecare a cauzei, controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

În dispoziția art.434 Cod de procedură penală, se prevede că, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În drept, soluția instanței de recurs se fundamentează pe prevederile stipulate în art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea parțială a hotărârii atacate și cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, când eroarea de drept comisă poate fi corectată de la această etapă a procedurilor, fără a-i fi agravată situația inculpatului.

Din conținutul cererii de recurs declarat de avocatul Antoci Maria în numele inculpatului, se constată că aceasta invocă critici similare celor disputate și la etapa judecării cauzei în apel, pledând pentru aplicarea unei pedepse mai blânde în privința inculpatului pentru fapta infracțională reținută în sarcina ultimului și dispunerea respingerii încasării din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare, ca fiind nefondate.

Colegiul penal lărgit menționează că, găsește vădit nefondate și repetitive revendicările părții apărării formulate în cererea de recurs, întrucât soluția instanței de apel prin care s-a respins apelul avocatului Stratan Igor în numele inculpatului cu privire la redozarea pedepsei, este legală și întemeiată, urmând a fi menținută fără careva modificări.

Colegiul penal ține să reitereze că, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia, în fiecare caz în parte, trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Cât privește speța dată, Colegiul penal atestă că, sancțiunea art.201¹ alin.(4) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat Dolghii Constantin, prevede o pedeapsă sub formă de închisoare de la 12 la 15 de ani.

În acest context, se apreciază că corect, prin sentința adoptată în conformitate cu art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, lui Dolghii Constantin i-a fost aplicată pedeapsa în baza art. 201¹ alin.(4) Cod penal de 10 închisoare, iar cu aplicarea art.85 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor stabilite, inculpatului i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 10 ani și 6 luni închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis. Mai mult, trasarea acestei concluzii, în opinia Colegiului, a avut la bază argumente temeinice și relevante, care cad sub incidență nemijlocită a circumstanțelor de fapt ale cauzei, la momentul judecării acesteia.

Colegiul penal lărgit notează că, argumentele părții apărării ce țin de aplicarea față de inculpat a unei pedepse mai blânde, la etapa judecării atât apelului, cât și a recursului, sunt vădit nefondate, având în vedere cele consemnate supra.

La acest capitol Colegiul penal lărgit atestă că, instanțele ierarhic inferioare, verificând cele imputate lui Dolghii Constantin prin rechizitoriu, corect au conchis asupra vinovăției și condamnării acestuia în baza art.201¹ alin.(4) Cod penal, totodată just fiindu-i stabilită și pedeapsa definitivă.

Instanța de recurs conchide că sânt justificate, obiective și întemeiate, concluziile la care a ajuns instanța de apel privitor la menținerea sentinței în partea pedepsei aplicate inculpatului,

nefiind identificată prezența vreunei erori judiciare invocate de recurent, care ar putea servi drept temei de casare a deciziei contestate.

Cât privește soluția instanței de apel privind încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpat în beneficiul statului, Colegiul penal lărgit, conchide că este o soluție neîntemeiată și astfel, se impune de a casa decizia instanței de apel în această parte, or, suma de 3 809 lei, este compusă din costul pentru efectuarea rapoartelor de expertiză pe caz efectuate în anul 2017, cheltuieli ce urmează a fi achitate conform prevederilor art.143 alin.(2) Cod de procedură penală (red. 05.04.2012), din contul mijloacelor bugetului de stat, care conform art.10 Cod penal, sunt mai favorabile pentru inculpat, decât modificările efectuate în acest articol, în vigoare din 09 februarie 2018, prin care acest aliniat a fost abrogat.

Colegiul penal invocă faptul că aceste cheltuieli urmează a fi lăsate în contul statului prin intermediul bugetelor organelor de drept care pornesc urmărirea penală și se compun din cheltuieli evidente și necesare în vederea constatării faptei infracționale.

În temeiul celor expuse, că se impune soluția de a casa în partea încasării cheltuielilor judiciare decizia instanței de apel cu rejudecarea cauzei în această parte, cu pronunțarea a unei hotărâri noi - de respingere a solicitării procurorului de a încasa de la inculpatul Dolghii Constantin a cheltuielilor judiciare în sumă de 3 809 lei, pentru efectuarea expertizelor.

9. În conformitate cu art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Antoci Maria în numele inculpatului Dolghii Constantin, casează parțial sentința Judecătoriei Strășeni, sediul central din 22 februarie 2018 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2018, în partea încasării cheltuielilor de judecată, în cauza penală în privința lui Dolghii Constantin xxxx, rejudecă cauza în această parte și pronunță o nouă hotărâre, prin care:

Se respinge solicitarea procurorului de a încasa de la inculpatul Dolghii Constantin în beneficiul statului cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor în mărime de 3 809 (trei mii opt sute nouă) lei.

În rest, dispozițiile hotărârilor atacate se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 13 decembrie 2018.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico